

Το ασκητικό και λειτουργικό ήθος του Μητρ. Βασιλείου (Ατέση, πρ. Λήμνου)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=86568>]

Το έτος 1936 χειροτονείται πρεσβύτερος εις τον Ι. Ναόν του Αγίου Βασιλείου και εν συνεχεία διορίζεται προϊστάμενος του Ιερού Ναού Αγίου Αλεξάνδρου Παλ. Φαλήρου. Εδώ επί δεκαετίαν ο νέος Αρχιμανδρίτης ανέπτυξε θαυμαστήν ποιμαντικήν δράσιν και μάλιστα κατά τους δύσκολους χρόνους της Γερμανικής κατοχής. Περί της δράσεως αυτής ομιλεί απόφασις της Διοικούσης Επιτροπής του Δήμου Παλ. Φαλήρου, διά της οποίας και του διενεμήθη η ευαρέσκεια αυτής: «Ούτος διά των συχνών κηρυγμάτων του συνετέλεσεν εις την τόνωσιν του θρησκευτικού αισθήματος και του πνεύματος της αλληλεγγύης των κατοίκων. Η ίδρυσις των παιδικών συσσιτίων οφείλεται κυρίως εις τας άοκνους ενεργείας του, ως Πρόεδρος δε του Φιλοπτώχου Ταμείου, συνετέλεσε μεγάλως εις την ανακούφισιν των απόρων, τόσον της ενορίας του, όσον και των γειτονικών τοιούτων, προτείνει δε όπως η Διοικούσα Επιτροπή εκτιμώσα τας εκτεθείσας υπηρεσίας του έκφραση την ευαρέσκειάν της».

Με αξίωσε τότε ο Θεός κατά τα παιδικά μου χρόνια να τον γνωρίσω ως προϊστάμενον του ιερού ενοριακού ημών Ναού του Αγίου Αλεξάνδρου Παλ. Φαλήρου. Η ακτινοβολούσα προσωπικότης του είλκυε την παιδικήν μου ψυχήν και με επηρέαζε να θέλω να τον μιμηθώ και να υπηρετήσω την Αγίαν μας Εκκλησίαν. Τον ενθυμούμαι σοβαρόν, σεμνόν, ταπεινόν, πράον, ανεπίληπτον, ιερουργούντα την θ. Λειτουργίαν και ιστάμενον προ της Αγίας Τραπέζης του Παλαιού Ναού του Αγίου Αλεξάνδρου. Τον ενθυμούμαι ακόμη κηρύττοντα τον θείον Λόγον από του αρχιερατικού θρόνου με το χειμαρρώδες ύφος του και με την ιδίαν πάντοτε κατάληξιν όλων των ομιλιών του: «ου το άπειρον ελεος είη μετά πάντων υμών».

Κάποτε με ηρώτησεν: Έχεις Ωρολόγιον; Εγώ ενόμιζα ότι με ερωτά διά το συνηθισμένον ωρολόγιον και του απήντησα ότι έχομεν εις τον οίκον μας. Μου διευκρίνισε τότε ότι Ωρολόγιον λέγεται το βιβλίον προσευχών της Εκκλησίας μας και μου συνέστησε να το εύρω και να αρχίσω να το χρησιμοποιώ.

Ενθυμούμαι ακόμη ότι διήγεν ως μοναχός. Κατοικούσε με την μητέρα του, που είχε οσιακήν επίσης μορφήν, εις μικρόν οικίσκον όπισθεν του Ναού. Ο οικίσκος αυτός, όπως και τα έπιπλα, ο ρουχισμός και τα άμφιά του ήσαν ταπεινά και απέρριτα. Συνήθως δεν εκυκλοφόρει εις τους δρόμους του Παλαιού Φαλήρου. Ένα δρόμον σχεδόν πάντα εχρησιμοποιεί, από τον Ναόν προς την πλατείαν του Παλ. Φαλήρου, από όπου κατά τας εργασίμους ημέρας έπαιρνε το τραμ διά να ανέλθη εις Αθήνας

και μεταβή εις τα Γραφεία της Ι. Συνόδου, όπου υπηρέτησεν ως Γραφεύς, Υπογραμματεύς και Αρχιγραμματεύς.

Εις το κελλίον του όμως εδέχετο τους Φαληριώτας με εγκαρδιότητα, απλότητα και αρχοντιάν. Ιδιαιτέρως κατά τους χρόνους της Γερμανικής κατοχής, χρόνους δοκιμασίας, πολλοί τον επεσκέπτοντο, επαρηγορούντο ή και συνεσκέπτοντο διά την περίθαλψιν των λιμοκτονούντων.

Το κύρος του εις την κοινωνίαν του Παλ. Φαλήρου ήτο τόσον μέγα, ώστε ήρκει και μόνον να ακουσθή το όνομά του διά να προκαλέση αισθήματα και λόγους βαθυτάτου σεβασμού.

Το 1945 (ο γράφων ήτο τότε 10 ετών) εξελέγη βοηθός Επίσκοπος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Δαμασκηνού υπό τον ψιλόν τίτλον της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης επισκοπής Ταλαντίου. Παρέστην εις την χειροτονίαν του, γενομένην την 20ήν Οκτωβρίου εις τον Ι. Ναόν της Αγίας Ειρήνης Αθηνών.

Τότε μετεκόμισεν από το Παλ. Φάληρον και κατοίκησε εις δωμάτιον της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, το οποίον επίσης ωμοίαζε με κελλίον μοναχού.

Ως γυμνασιόπαις τον επισκεπτόμην εις την Ιεράν Αρχιεπισκοπήν. Με εδέχετο εις το Γραφείον του ή εις το κελλίον του με πολλήν αγάπην και τιμήν, ως να ήμουν κάποιο επίσημον πρόσωπον. Η πατρική του αυτή αγάπη πολύ με ανέπαυε. Τώρα βλέπω ότι τον κάθε άνθρωπον ετίμα ως εικόνα του Θεού.

Δεν έδιδε συμβουλάς. Η όλη του όμως προσωπικότης και το παράδειγμά του ήσαν ένα πολύ δυνατόν και αποτελεσματικόν κήρυγμα.

Εις την Θ. Λειτουργίαν ήτο ανεπιτήδευτος. Τας εκφωνήσεις έλεγε λιτά και σύντομα. Τον ήκουα επίσης να μνημονεύη, κατά τας Απολύσεις, «των Οσίων και Θεοφόρων Πατέρων ημών των εν ασκήσει διαλαμψάντων». Αυτή η μνημόνευσις μου εκανε εντύπωσιν, διότι δεν την ήκουα από άλλους κληρικούς. Όταν ήλθα εις το Άγιον Όρος, διεπίστωσα ότι ο μακαριστός Ιεράρχης ελειτούργει και εμνημόνευε κατά το ύφος και την τάξιν του Αγίου Όρους. Η αίσθησίς μου είναι ότι μέχρι την τελευταίαν του στιγμήν έμεινε γνήσιος αγιορείτης και μοναχός.

Η εκκλησιαστική του σταδιοδρομία ήτο πολυκύμαντος. Ως Επίσκοπος Ταλαντίου και Μ. Πρωτοσύγκελλος της Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών απέδειξε τα σπάνια διοικητικά του προσόντα, εις εποχήν κατά την οποίαν ο Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός ως Αντιβασιλεύς, δεν ησχολείτο με την διοίκησιν της Αρχιεπισκοπής. Κύριον μέλημά του ήτο η ευταξία και οργάνωσις της Ι. Αρχιεπισκοπής, η προαγωγή του ποιμαντικού και κατηχητικού έργου, η ενίσχυσις των φιλανθρωπικών

καταστημάτων, η ειρήνευσις και αποκατάστασις ενότητος μεταξύ των αντιμαχομένων μερίδων του Ι. Κλήρου, των μεν θεωρουμένων ως Δαμασκηνικών των δε ως Χρυσανθικών. Η διοικητική και ποιμαντική του προσφορά εις την ευρυτάτην τότε Αρχιεπισκοπήν (περιελάμβανε τότε και τας σημερινάς Ι. Μητροπόλεις Πειραιώς, Νικαίας, Νέας Σμύρνης, Υμηττού, Ν. Φιλαδελφείας) ήτο αξιοθαύμαστος, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι ήτο, ως γράφει ο ίδιος, “μονώτατος” χωρίς ετέρους συνεργάτας βοηθούς επισκόπους.

Το 1949 εξελέγη Μητροπολίτης Λήμνου. Η εκλογή του ως Μητροπολίτου Λήμνου, επαρχίας τότε με αραιάν συγκοινωνίαν, τον επίκρανε και δι' άλλους λόγους, τους οποίους εκθέτει εις το βιβλίον του “Πτυχαί της ζωής μου”, αλλά και διότι δεν προσεφέρετο διά την πολύ εύθραυστον υγείαν του. Έτσι σύντομα παρητήθη. Δεν ήθελε να παραμένη εις Αθήνας μακράν του ποιμνίου του, διατηρών την ιδιότητα του εν ενεργεία Μητροπολίτου.